

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
odbor územního plánování, stavebního
řádu a památkové péče
28. října 117
702 18 Ostrava

Váš dopis značky:
MSK 181419/2007

Naše značka:
89651/ENV/07

Vyřizuje:
Ing. Matějčková/2321

PRAHA:
2. 1. 2008

Věc: Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje – návrh zadání - stanovisko MŽP

Ministerstvo životního prostředí (dále též jen „MŽP“) jako dotčený orgán uplatňuje dle § 187 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 68/2007 Sb. k předloženému návrhu zadání zásad územního rozvoje Pardubického kraje (dále též jen „ZÚR MSK“) tyto požadavky a připomínky:

- 1) Politika územního rozvoje, schválená usnesením vlády č. 561 ze dne 17. 5. 2006, ze které navrhované Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje vychází, určuje pro konkrétní období požadavky a rámce úkolů územního plánování v republikových i přeshraničních souvislostech. V něm uvedené rozvojové osy a rozvojové oblasti byly vesměs vymezeny v rovinných, úrodných a pro zemědělství vhodných regionech. Důsledkem je, že v současné době je ze strany pořizovatelů ÚPD, vesměs zcela nekriticky, požadováno, v rámci zpracovávání územních plánů obcí, zařazení a odsouhlasení rozsáhlých změn využití území, které ze zákona o ochraně ZPF vyžadující ochranu. Takové požadavky se však dostávají do kolize s legislativními požadavky ochrany zemědělského půdního fondu.

Považujeme proto za nutné zdůraznit, že samotná skutečnost zařazení rozvojových oblastí, rozvojových os, specifických oblastí, ploch a koridorů do Politiky územního rozvoje nezbavuje pořizovatele a zpracovatele následné (související) územně plánovací dokumentace povinnosti řídit se při jejím zpracování a projednávání nejen stavebním zákonem, ale i zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

Podle § 5 odst. 1 zák. č. 334/1992 Sb. jsou pořizovatelé ÚPD povinni navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hledisek ochrany ZPF (§4) a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, zpravidla srovnáním s jiným

TEL:
267 12 1111

ČNB Praha I
č.ú. 7628001/0710

IČO:
164 801

fax:
267 310 443

možným řešením. Předložení variantních řešení požadujeme u všech rozlohou významnějších návrhů na zábor zemědělského půdního fondu.

- 2) Doporučujeme při realizaci zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje (dále jen „ZÚR MSK“), vycházet z rozvojových dokumentů Moravskoslezského kraje, zejména z aktualizovaného „Programu ke zlepšení kvality ovzduší Moravskoslezského kraje“ a „Územní energetické koncepce Moravskoslezského kraje“.
- 3) Kapitole č. 2 návrhu zadání ZÚR MSK „Požadavky pro stanovení priorit k zajištění vyváženého vztahu podmínek pro udržitelný rozvoj území“, bod č. 16 požadujeme doplnit o podmínku nenarušení všech složek životního prostředí při vymezování rozvojových oblastí a vytvoření podmínek pro zvýšení hospodářské výkonnosti kraje s ohledem na posílení sociální a územní soudržnosti obyvatel kraje.
- 4) V kapitole č. 2 „Požadavky pro stanovení priorit k zajištění vyváženého vztahu podmínek pro udržitelný rozvoj území“, v bodě č. 22 požadujeme doplnit podmínku pro nenarušení všech složek životního prostředí při vymezování specifických oblastí nadmístního významu.
- 5) V kapitole č. 7 „Požadavky na stanovení územních podmínek pro upřesnění koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot řešeného území“ požadujeme uvést zásadu ochrany všech složek životního prostředí.
- 6) V případě stanovení požadavků na prověření případného rozvoje v rozvojových oblastech požadujeme, aby se do návrhu zadání dostalo, že konkrétní rozvoj bude prověřen územními studiemi s tím, že pořizovatel ZÚR MSK musí garantovat projednání těchto územních studií z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) s Ministerstvem životního prostředí. V případě lokalizace rozvojových ploch přitom musí být posuzovány veškeré záměry na lokalitách nad 10 ha.
- 7) Do textu návrhu zadání ZÚR MSK dále požadujeme:
 - Zakotvit povinnost pořizovatelů a projektantů územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů, řídit se zásadami ochrany ve smyslu ust. § 4 zák. č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany ZPF a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na ZPF, a to zpravidla ve srovnání s jiným řešením.
 - Jasně vymezit priority vztahující se k ochraně jednotlivých složek životního prostředí – v daném případě ochrany ZPF a doplnit požadavky na ochranu ZPF při možných střetech s vymezovanými rozvojovými plochami pro ekonomické aktivity v území v souladu s ust. § 4 zákona.
 - Vymezit požadavek na minimalizování odnímané plochy pozemků ZPF (vazba na ust. § 5 odst. 1 zákona) a to zvláště v případě půd zařazených dle bonitace půdně ekologických jednotek do I. a II. třídy ochrany.
 - Možnost územního rozvoje posuzovat vždy v širších souvislostech, minimálně v rozsahu působnosti obce s rozšířenou působností.

- 8) Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon č. 114/1992 Sb.“) požadujeme, aby ZÚR MSK převzaly veškeré plochy územního systému ekologické stability, které obsahují stávající schválené ÚPD. Návrh případných odchylek u skladebních součástí ÚSES nadregionálního významu bude doložen variantami řešení. Textová část bude obsahovat výčet navrhovaných změn oproti platným skladebním prvkům ÚSES nadregionálního významu a jejich ochranných podmínek a odůvodnění navrhovaných odchylek.

Upozorňujeme, že ÚSES je součástí ochrany přírody a krajiny a jeho řešení musí být součástí části VI. návrhu ZÚR MSK. Do části V. se promítají pouze koridory potřebné pro jeho realizaci.

Příslušným orgánem pro vymezování nadregionálních částí ÚSES je pouze MŽP: Proto jakékoli změny nadregionálních systémů ekologické stability vůči ÚTP musí být projednány s MŽP a po schválení dodány v podobě celkové dokumentace včetně mapových podkladů nebo elektronické verze.

Do grafické části ZÚR MSK doporučujeme doplnit samostatný výkres ÚSES včetně základní biogeografické diferenciaci (bioregiony a biochory). Územní systém ekologické stability krajiny je závaznou součástí každé územně plánovací dokumentace a musí být ze zákona respektován. Aby v budoucnu nevznikaly pochybnosti, jaký limit využití území konkrétní prvek ÚSES představuje, je nezbytné, aby vymezení ÚSES bylo provedeno zřetelně graficky i slovně. Návrh vymezení jednotlivých prvků ÚSES musí obsahovat např. vymezení hranic biocenter, vylišení typů, uvedení cílových společenstev (typů ekosystémů) prvků ÚSES, za použití jednotného celorepublikového číslování.

- 9) Při vymezování ploch a koridorů požadujeme v maximální míře prověřovat řešení ve variantách nebo alternativách a tyto varianty nebo alternativy náležitě vyhodnotit a porovnat.

- 10) Požadujeme vyhodnocení vlivů ZÚR MSK na životní prostředí zaměřit, kromě základních zákonných požadavků, daných stavebním zákonem, i na následující aspekty:

- a) vyhodnocení, jak návrh ZÚR MSK zohledňuje ochranu zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, územního systému ekologické stability krajiny, významných krajinných prvků apod.; vyhodnocení vlivů na stabilitu přírodních ekosystémů, jejich složky a funkce;
- b) vyhodnocení vlivů ZÚR MSK z hlediska aspektů obecné ochrany přírody a krajiny vymezených zejména v § 1 a § 2 zákona č. 114/1992 Sb., dále Hledisko ochrany systému ekologické stability podle § 4 odst. 1 zákona, hledisko ochrany významných krajinných prvků podle § 4 odst. 2 zákona, hledisko obecné ochrany rostlin a živočichů podle § 5 a 5a zákona, hledisko ochrany lesa podle § 4 odst. 3 zákona, hledisko ochrany dřevin podle § 7 zákona, hledisko ochrany jeskyní podle § 10 zákona, hledisko ochrany paleontologických nálezů podle § 11 zákona, hledisko ochrany krajinného rázu podle § 12 odst. 2 zákon, hledisko ochrany přírodních parků podle § 12 odst. 3 zákona, hledisko ochrany přechodně chráněných ploch podle § 13 zákona;
- c) vyhodnocení pravděpodobných střetů jednotlivých ploch a koridorů s lokalitami výskytu zvláště chráněných, kriticky a silně ohrožených druhů rostlin a živočichů (ve smyslu vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.) relevantních k měřítku návrhu ZÚR MSK;
- d) vyhodnocení, zda návrh ZÚR MSK naplňuje cíle stanovené např. Státní politikou životního prostředí, Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státním programem

ochrany přírody a krajiny ČR, Konceptí ochrany přírody a krajiny Moravskoslezského kraje;

- e) vyhodnocení, zda návrh ZÚR MSK respektuje schválené koncepční materiály v oblasti ochrany přírody, především plány péče o zvláště chráněná území; vyhodnocení zda návrh ZÚR MSK respektuje předměty ochrany a ochranné podmínky dané zákonem č. 114/1992 Sb; u ploch a koridorů, které jsou lokalizovány ve zvláště chráněných územích, vyhodnotit jejich soulad s plány péče;
- f) součástí vyhodnocení požadujeme problémový výkres, do kterého budou současně promítnuty plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu a jejich střety se zájmy ochrany přírody a krajiny, z požadovaného zákresu by měly být zřejmé možné střety a problémy, které je nutno náležitě okomentovat a případně řešit;
- g) vyjmenování a vyhodnocení všech (jednotlivě) ploch a koridorů včetně těch, které jsou převzaty z již schválených ÚPD, zejména ÚP VÚC;
- h) vyhodnocení souladu ploch a koridorů v návrhu ZÚR MSK se záměry posouzenými z hlediska vlivů na ŽP (EIA) (ukončených i probíhajících);
- i) plochy a koridory zhodnotit z hlediska krajinného rázu;
- j) vyhodnocení vlivů ZÚR MSK na fragmentaci krajiny; dále vyhodnocení střetů s migračními trasami živočichů a zachování migrační propustnosti pro živočichy;
- k) v rámci vyhodnocení vlivů na ovzduší klást důraz na oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (např. kumulativní vlivy lokalizace);
- l) vyhodnocení os, oblastí, ploch a koridorů vzhledem k vyvolanému dopravnímu zatížení a indukované dopravě;
- m) vyhodnocení, zda jsou ZÚR MSK navrženy s důrazem na přednostní využití starých areálů (brownfields);
- n) pozornost věnovat také vlivu oblastí, ploch a koridorů navržených pro rekreační využití území na životní prostředí;
- o) vyhodnocení vlivů ZÚR MSK na jednotlivé složky životního prostředí, zejména u variantních řešení navržených ploch a koridorů porovnat vlivy jednotlivých variant na všechny složky životního prostředí (v souladu s § 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů);
- p) u variantních řešení ploch a koridorů požadujeme určení pořadí jednotlivých variant z hlediska vlivů na životní prostředí, ve kterém jsou jednotlivé varianty přípustné a za jakých podmínek jsou přípustné, včetně navržení a posouzení případných opatření, která by mohla těmto negativním (nepříznivým) vlivům předcházet, popř. je vyloučit, snížit, zmírnit nebo kompenzovat;
- q) vyhodnocení vlivů protipovodňových opatření zejména s ohledem na zachování, popř. obnovení přirozené funkce niv;
- r) vyhodnocení změn vodního režimu krajiny a zároveň stanovení limitů pro využívání území, jejichž dodržení je nezbytné pro zachování příznivých odtokových poměrů; vyhodnocení vlivů na charakter odvodnění oblasti a stanovení limitů tak, aby v důsledku realizace záměrů nebylo následně nezbytné budovat technická opatření pro zadržení vody v krajině, ochranu sídel apod.;

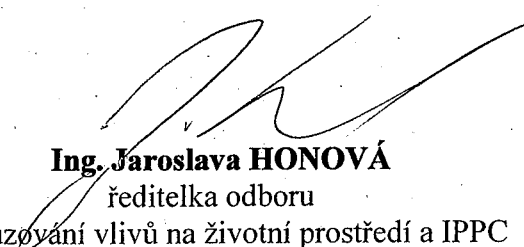
- s) vyhodnocení vlivů ZÚR MSK na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétních ploch a koridorů (liniové stavby, rozvojové plochy atd.), tak je nezbytné vyhodnotit návrh ZÚR MSK jako celek s ohledem na širší vztahy a vazby;
- t) případné plochy vhodné pro lokalizaci větrných elektráren vyhodnotit především s ohledem na krajinný ráz a vlivy na obyvatelstvo a zohlednit doporučení a výsledky Metodického pokynu MŽP k vybraným aspektům postupu orgánů ochrany přírody při vydávání souhlasu podle § 12 a případných dalších rozhodnutí dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, které souvisí s umísťováním staveb vysokých větrných elektráren, publikovaný ve Věstníku MŽP v červnu 2005;
- u) Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů ZÚR MSK na životní prostředí vypracoval kapitolu Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska MŽP k návrhu ZÚR MSK s uvedením zejména jasných výroků, zda lze z hlediska negativních vlivů na životní prostředí:
- s jednotlivou plochou či koridorem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění (v souladu s druhou částí bodu p) anebo nesouhlasit,
 - s návrhem ZÚR MSK jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění (v souladu s druhou částí bodu p) anebo nesouhlasit.

V případě vyhodnocení variant se může výrok lišit k jednotlivým variantám.

Požadavky na vyhodnocení vlivů na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí:

Jestliže stanoviska orgánů ochrany přírody nevyloučí významný vliv ZÚR MSK na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, musí být součástí vyhodnocení vlivů na životní prostředí vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Vyhodnoceny by měly být mimo jiné i varianty a to tak, aby je bylo možné vzájemně porovnat. Dále požadujeme doporučení té varianty, která je z hlediska vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti nejvhodnější, uvedení pořadí variant a varianty nepřijatelné z hlediska hodnocených vlivů.

Požadujeme rozšířit obsah vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti o výrok v závěru vyhodnocení, zda dle názoru autorizované osoby mají ZÚR MSK významný negativní vliv na území evropsky významné lokality a ptačí oblasti či nikoli.

Ing. Jaroslava HONOVÁ

ředitelka odboru

posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC